

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICH CATALANISTA

Any 8.—Núm. 337.—Dissapte 26 de Janer de 1907

PORTAVEU DE LA ASSOCIACIÓ CATALANISTA Y DEL CENTRE NACIONALISTA CATALÁ

En Maura al poder

Ha caigut lo partit liberal fet bossins y en lo major vilipendi. Parlamentariament no podia continuar ab dignitat. La base de la seva existencia, la majoria, estàva absolutament corcada, havent perdut ja la forsa necessaria. Cap dels seus prohoms tenia prou prestigi dintre de les Corts pera constituir un ministeri parlamentari. Quin acort pendre devant d'aquest estat de descomposició? Donar lo Decret pera disoldre les Corts a un personatge liberal? A n'aquí? Quin d'ells representa ben b'el criteri del partit? Ahont està realmente aquest criteri?

De totes aquestes preguntes que imposa l'actualitat política, se'n dedueix llògicamente la conseqüència de qu'el partit liberal havia fatalment d'estimbarse, cayent trocejat pera molt de temps, deshonrat y sense un ideal reconstructor.

Perquè hi há que advertir que's lliberals moren ministerialment ferits per un arma que ells mateixos varen inventar artificialment. Y es que la seva colectivitat no'n té cap d'aspiració, ha perdut tota mena de sentimentalisme; y es clar que quant la multitud no está dominada per l'esperit, allavores se desborden despòticament les passións, los egoïsmes, les concupiscències. Qualqu pretengué insuflar al partit una idea, d'aquelles que a Espanya sempre han produït excitacions, escàndols, vessament de sanch; y aquesta finalitat va ésser tan mal triada, tan exòtica, tan excepcional, que la mateixa colectivitat que l'havia de defensar, de votar, en sa majoria, l'ha rebutjada clarament, terminantament. Disgregats los seus components, sense que un altre vincle inmaterial los ajuntés, ha tornat a sorgir lo personalisme, que destrueix sempre els organismes débils, sense conciencia ni sentimentalitat. Y quan succeeixen aquests fets, la descomposició s'apodera del còs inanimat y la fetor demana, imposa'l carnatge.

Han pujat los conservadors. En Maura es al poder. Un nou ideal illumina al país? Quin és? Ahont està?

Nosaltrs no'l sabèm veure. Y no'l ve-yem perquè positivament no hi es; en Maura no l'ha dit; lo partit conservador no l'ha predicat. La conservació de l'orde? Volen dir que ab l'ordre tot sol se pot governar un país? L'orde no es més que un medi, no es un fi. Ab l'ordre's pot viure, que es treball, que es benestar, que es avans, que es civilisació; però dins l'orde també's pot morir, que es l'aniquilació, lo no-res. L'orde es una condició indispensable de progrès; però no es lo progrès; es una aspiració de tot bon governant, però no es lo Gobern. Tot poble hi ha de viure dins l'orde, però no pot viure solament de l'orde.

Per altra banda, lo partit conservador tindrà de comensar la seva tasca retirant de sa ruta gubernativa dos projectes de llei: lo de consums y'l d'Associacions. Y si bé es veritat que parlamentariament ja n'están de retirars, los d'abaix no ho saben, y sols veurán lo fet de que ab la vinduga d'en Maura no's torna a parlar ni de supressió de consums ni de l'arreglo de associacions. Y allavores, empesos pels mateixos capdills lliberals que ara no han sabut resoldre aqueixos conflictes, los d'abaix, los exaltats, los qui volen de totes maneres l'escàndol, lo motí, la revolta, rompràn furiosament aqueixa campana de vidre honi se guarda l'orde, y s'haurà acabada la missió del senyor Maura.

Ja ho sabèm qu'el programa de tot núcli conservador es tan extens, abundant y plèoric de vida com lo de qualsevol altre grup. Indubitable. La seva tasca no es únicament la de conservar y afirmar los avosos dels altres. També pot y dèu donar solucions, propagar criteris y realisar

aspiracions. Naturalment. Però, ahont són los ideals del partit conservador? Respectar lo existent, no basta; posar orde y concert dins de l'Administració, es virtut y d'aix de tot bon govern; administrar bé, passar honorablement, es ben poca cosa; donar esplendor a la Monarquia, donarli forsa yrellèu, es una aspiració de partit, yls partits pujen al poder tenint en compte l'existència del país més que la d'una forma de govern. Ahont són, seriosament y concretament, les idees realisables del partit que avuy comensa a dirigir la política espanyola?

En suma: Ahont es la política espanyola? Quina es la seva orientació?

Mirèu bé per tot, catalans, amichs y enemichs; mirèu bé per tot. Nosaltres fa estona que mirèm; hi estèm acostumats. Y es precis dirho ab veritable orgull; nosaltres no veyèm més que l'ideal de l'Autonomia, no veyèm més que l'aspiració de la Solidaritat Catalana. Veusqui lo únic real, lo fet positiu, la concepció vigorosa d'un pèrvenir de grandesa, que hi ha dintre Espanya y pera la vida noble y superba d'Espanya. Tot lo que no sia reconstitució dels elements integrants de l'actual Estat espanyol, tot lo que no signifiqui reconeixement de les personalitats orgàniques que bateguen dintre del continent hispà, es perdre'l temps, persistir en la ruina, preferir la mort a la nostra vida.

Perquè tots ho veyeu, amichs. Diguin lo que vulguin, y succeeixi lo que sia, lo cert y evident es que sols a Catalunya hi ha un pensament y una orientació; sols a casa nostra tenim, y manejam ja, un medi poderosíssim pera viure, treballar y avenir cap a un ideal superior. Sabem quin es lo nostre desitj; hem trobat lo medi de conseguirlo; per què hem d'intranquil·litzarnos y pensar en les vicisitats d'un règim decadent y débil?

Que caiguien los lliberals, que pugi en Maura, no ns ha de pertorbar. Avuy la forsa catalana es la Solidaritat. Ajuntém-nos encara més estretament. La vida de Espanya es l'Autonomia, prediquèmla més árididament.

TEXTES VELLS

Lo desgraciat article de *La Tralla*, alsant una protesta unànim ha deixat vestir ab pell d'ovella a molts llops. Alguns dels que ara en castellà protesten, en castellà mateix han insultat les honrades, les nobles dones de Catalunya.

Y com que afortunadament lo escrit, escrit queda, es interessant que reproduïm uns fragments de l'article que publicava *La Patria*, perlòdich de Barcelona del dimecres 10 d'abril de 1901, baix lo títol de «Las mujeres catalanas».

Aquell article ho es un insult, una injuria a Catalunya, que en aquell periòdich les injurias a tot lo nostre hi sovintejaven, comprenent desde l'honoradesa de nostres mares al retail sagrat de nostra bandera. Més a cap català, encara que la vergonya li encengués la cara, va ocóresseli assaltar la casa del Capità Verdades ni cremar los papers de la seva redacció. Ha calgut que rodessin los temps pera baixar dintr Catalunya a certs africanismes.

Heusqui alguns bossins d'aquella mala obra:

«Resultado de la similitud de medio ambiente coinciden las mujeres de esta región en muchísimos extremos, llegando a la formación de un tipo regional común a todas las ciudades, villas y aldeas de esta Cataluña de mis pecados; tipo que, como podrá apreciar el benévolo lector, tiene dos dedos más de malo que de bueno, pese a lo dicho por el poeta:

«la peor de las mujeres
de la tierra catalana,
tiene la cara de rosas
y de querubín el alma.»

Discrepa el resultado de mis cavilaciones pseudo-críticas del ensueño del poeta y lo siento, porque siempre es de sentir opinar al revés de los demás, aunque estos demás sean poetas.

Es, a mi juicio la mujer catalana: casta... a ratos, calculadora siempre, orgullosa en todo instante y descortés en todas partes. Puede afirmarse, que está su temperamento formado por religiosas rutinas, por la esencia de las cuatro tablas de aritmética, por el *summum* de la petulancia y el *non plus* de la rudeza. Si ama, si es que alguna vez pueden sus sentimientos apartar sus ojos de los talegos de oro, no es su moralidad castillo roquerio de inaccesible asalto, antes por el contrario, es fortaleza de naipes que al más leve empuje se derrumba; si se le ama, si alguna vez halla un hombre que desliza en sus oídos palabras de apasionada ternura, jamás contesta si antes de la réplica no conoce, no las condiciones morales del enamorado, sino los bienes y haciendas de que dispone; si se casa, si alguna vez logra ese señora doña maldecido por Heine, entonces se pasa la vida sumando céntimos, restando placeres, multiplicando las maneras de hacerse un bolsón independiente del de su esposo y dividiendo los bolsillos de este por el eje; si tiene amigas, si alcanza a rendir tributo á ese santísimo afecto denominado amistad, todos sus afanes se reducen á empeñecerlas, á colocarlas, siempre que esté al alcance de su mano, en las más desairadas situaciones; y finalmente, cuando merced á las circunstancias que la rodearon desde la cuna, viene obligada á vivir en esa dulce frivolidad continua llamada mundo elegante, pronto se hace de notar con sus desplantes rudos, con sus frases secas y desabridas, con su falta de amabilidad absoluta...

Ni la que nació en las costas, ni la hija robusta del campo, se apartan de ese tipo común á las cuatro provincias catalanas. Habrá excepciones, que si las hay, más desgraciado el país que ha de mostrar sus virtudes excepcionales!

Acaba l'article parlant de la dòna de Roses y estampa com a nota final aquesta canallada:

«Tiene un defecto enorme, muy enorme para vivir en nuestros tiempos: demasiado corazón.

Que es como si dijéramos: ¡mala catalana!»

**

Això ho deya'l diari d'aquell Lerroux de menor quantia que van enviarnos de Madrid després del desastre colonial, pera pertorbar l'obra de la nostra renaixensa catalana. Y cap de tots aquests que protestaren assaltant *La Tralla*, tingué una sola paraula de protesta.

Y es que en la seva protesta d'ara no hi ha aquella honrada indignació, aquell sentiment de noblesa innata que fa protestar de les injurias als demés com de les propries. Ells no's senten ofesos en la llur dignitat quan un dels seus comet una injusticia y una infamia; ells, diferents de nosaltres en això com en tantes altres coses, no senten com a propria l'injuria sortida de llur camp. Per això no protestaren quan *La Patria* insultà brutalment les dònes catalanes. Lo diari era castellà, lo seu director era castellà. Yls que avuy tant han cridat, callaren com un mort. Com hem de creure desinteressada la llur protesta d'ara? En lo fons d'aquesta no hi ha més que l'odi que tenen a tot nostre, no hi ha més qu'el desitj de ferse una arma de l'etzequellada d'un periòdich català.

Si fos de bona llei l'indignació que

diuen sentir, de la mateixa manera l'haurien sentida quan se publicaren les ràtules que més amunt hem copiat. Los que callaren quan aquell insult, los que permeten que un dels seus comensals insultant en aquella forma, no poden indignarse tant de cap insult.

TAMBÉ'N PROTESTEM

Ja s'ha vist ab quina unanimitat, poques vegades aconseguida aquí y may en altres terres d'Espanya, Catalunya ha protestat noblement, formalment, de la bestesa escrita en un setmanari català. La condemna ha sigut tan enèrgica y rápida que a ningú ha cabut lo més mínim dubte de la sinceritat y de l'unanimitat del dolor sofert pels bons catalans. Per aquest motiu, la bullanga, iniciada pels lerrouxistes, no va poder persistir com era'l seu més viu anhel; l'escàndol no trobà ambient, yls quatre malvats de sempre hagueren d'aplegar veles, perquè realment tothom comprengué qu'el fet quedava reduït a una lleugeresa individual. Catalunya res tenia que veure en l'infamia d'un sol malpensat.

No obstant, no es cert que la mateixa sinceritat que ha brillat entre'ls protestants hagi retrunyit dintre la colectivitat que aquí representa a la colònia castellana. Semblava que, en efecte, los que per relació de naixement y de llenguatge se creyen més solidaris ab les víctimes, havien rebut ab veritable satisfacció y ab fondo orgull de rassa la declaració d'alt respecte y de carinyosa simpatia de tota Barcelona, que parlà clarament y honradament. La falta rebutjada, heroicament rebutjada, esborra tota culpa. Ahont no hi ha intenció, no hi pot haver delict.

Mes los castellans del *Casino Castellano* no ho entenen pas així. L'odi a Catalunya no'l poden amagar. Encara que sia descobrint l'insult dirigit a les seves dònes, sempre dolorós pera qu'il reb fins y tot immerscut, ells volen tréure oficialment de Catalunya, llençar-lo per tot Espanya, presentar a tot lo món la seva cara enfangada, si aixís los catalans ne sofreixen en llur bon nom.

Escoltàu los acorts presos per la Junta Directiva del *Casino Castellano*:

1.º Protestar enèrgicamente de los insultos contenidos en el referido artículo y hacer extensiva esta protesta ante todas las autoridades, centros y entidades, oficiales y no oficiales, españolas.

2.º Llamar la atención de los Poderes públicos para que dicten medidas conducentes á fin de que no se repitan ni queden impunes tamaños insultos, que conspiran contra la integridad de la patria.

3.º Acompanyar á la protesta que se dirija á aquellas autoridades, centros y entidades, copia del artículo que motiva dicha protesta, la que se reparará profusamente para que llegue á conocimiento de España entera.

A qualsevol persona seria y que estima per sobre de tot la veritat, se li hauria ocurregut, fins per la seva propia dignitat reparada y'l seu amor propi triomfant, afegir a la propagació de l'insult, l'immediata y completa satisfacció de tota una ciutat, que ha castigat durament l'obra d'un sol individuu. Si, que se li hauria ocorregut a tota persona sincerament adolorida y d'ànima que no cova odis. No pas als senyors del *Casino Castellano* que evidentment odien la nostra terra y la volen presentar a les altres terres espanyoles en situació antípatica, innoble y baixa.

Donchs bé; nosaltres ne protestem de l'actitud desleal d'aquells senyors que no diuen tota la veritat y que no la diuen perquè, de dirla, tots los homes de seny y de criteri imparcial haurien de creure esborrat y ab excés esborrat l'imbècil acudit d'un català que ha quedat ben tot sol, y que per haverhi quedat, ses paraules no tenen cap importància, y en aquest cas la protesta dels castellans es inútil y la seva

resolució absolutament ridícula.

Mes que ridícula, a nosaltres nos sembla insultant pera Catalunya y faltada de seny tractantse de gents que pensen permètixer en les poblacions d'aquells a qui prenenen ara molestar indecorosament. ¿De això'n diuen noblesa castellana? ¿Aquesta es l'actitud serena que escau als qui se lamenten constantment de l'inquietut catalana y censuren ab duresa'l procedir català?

Nosaltres no sabem qui són los que constitueixen la Junta Directiva del Casino Castellano, ni ganes de conèxels temí, després d'enterats dels seus deslleials acorts; però estem ben segurs de que són personnes que ni estimen sincerament la seva patria ni la nostra; que si estimessin la seva ab amor intens de bon fill y no ab amor propi egoista, y respectessin la nostra ab honradesa franca, ni s'escarrassarien divulgant los insults totantament llenys a lo seu, ni callarien la satisfactoria reparació rebuda dels catalans.

Y ara que fassin lo que vulguin los seyors del Casino Castellano. Catalunya està satisfeta de la seva noble, varonil actitud. Catalunya sabrà que hi ha una colectivitat castellana que, faltant per un igual al país que repensenta y al país en que s'hostatja, está disposada a fer propaganda contra la nostra terra.

Lo que fa un individuu no té cap trascendencia. Lo que fa una colectivitat, ne pot tenir molta.

Esperem la protesta dels castellans, compromesos en lo seu bón nom per l'odiosa etzegallada del Centro Castellano de Barcelona.

EMPORI

REVISTA CATALANA MENSUAL

Ab aquest nom s'es anunciada una revista que dintre poch començará a publicar-se a grans fascicles de 58 pàgines, impresees ab tota cura y mirament, y quins gravats serán esplèndits y tirats en fulls especials de paper satinat y elegants cobertes:

Segons se desprèn de l'anunci, no serà aquesta revista de les que, com tantes d'altres, surten escrites a colp calent y sense aquella consistència dels treballs meditats y seriosos.

En les planes d'Empori hi affuirán treballs de totes les amors intel·lectuals y totes les varies disciplines, essent la magna Revista monogràfica que mancava a Catalunya, y com un eyna poderosa de la nostra vigorisació mental, y la revelació al pùblic selecte dels països de lo més granat del nostre ressorgiment.

La missió d'Empori es una missió digna, d'alta volada y de pregona significació.

Posada en mans d'un Comité directiu, que's tota una garantía, va destinada a fer gran honor a nostra patria.

Jutgi sinò'l mateix lector de lo que serà Empori pels treballs que hi ha en cartera:

Los últims barrochs, per En Raymond Caselles.

La Pubilla, per En F. Puig y Samper.

Les gerarques musicals, per En Jaume Pahissa.

La host veinal de la ciutat de Barcelona, per En Ferrán de Sagarra.

Traduccions d'Horaci, per En Gabriel Alomar.

La construcció en fusta y la volta a l'arquitectura romànica catalana, per En J. Puig y Cadafalch.

Noches d'Or, per En J. Massó y Torrents.

Un metge català il·lustre del segle XV, per En L. Soler y March.

Los Castells de la Plana de Vich, per En Joseph M. Pericas.

Los educadors de la gent catalana. I. Oliva, per En Joseph Pijoán.

En P. d'Alcántara Penya, per En Joan Alcover.

Radicals y oportunistes, per En F. Cambó.

De Boscà a Cabanyes, per En M. S. Oliver.

La Beatriu dantesca, per En Manuel de Montoliu.

Los infants abandonats y la delinquència, per En Ramón Albó y Martí.

La IV Sinfonia de Bruckner, per En C. Taltavull.

La guerra dels Segadors, per En Ll. Soler.

Lo concepte de patria en los escriptors grecs y llatins, per En E. Prat de la Riba.

Medis econòmics ab que's feyan les obres al segle XI, per En Joseph Goday.

D'estètica, per En Joaquim Ruyra.

Lo catalanisme d'en Ramón Montaner, per Wifred Coroleu.

La Bellesa en la Mística de Sant Joan de

la Creu, per En Joseph Carner.

Lo Consolat de Mar, per En J. Bertrán y Musitu.

L'òtica d'Aristòtil, traduïda y comentada pel P. I. Casanoves, S. J.

Los Cloquers de Catalunya, per E. Lafave Pontalis.

Los bons temps de Carles V y los joyellers de Barcelona, per En Ll. Domènech y Montaner.

Alguns documents sobre la Crònica del Rey Jaume, per En A. Rubió y Lluch.

Lo drama musical de Mozart, per En Joan Maragall.

Empori costarà 24 pesetes l'any y 2 pesetes cada número solt.

VIA-CRUCIS

Al company en lletres y ver amich en A. Ribas Llagostera.

L'Adolf y en Llorens eren dos bons amiehs, mellor dit, dos germans a judicar per l'afecte fraternal que's professaven.

En lo petit llogaret d'hont eren nats abdós s'aburríen sobiranament; los seus temperaments afanyosos de conquerir glòria en los nobles ideals que com escriptor l'un y pintor l'altre conreaven, no encaxaven certament ni's podien dilatar en lo reduït cercle del nadiu llogaret. Així os comprenegueren y despresa de madurar ben bé la cosa, varen concertar, curulls d'entusiasme y d'ilusió, en deixar lo llogaret y anàren a ciutat ahont, sens dupte, la glòria y un nom los faria felissos y envejats.

La decisió dels jovincls va causar gròs tràngul en les respectives famílies, quines, després de molts prechs, varen tranzigir en la marxa dels joves que confiant en llur talent y escudats per la fe de l'esperança anaven a la conquesta de la terra de promisió tan desitjada.

La serra, adormida baix lo sol del mitjà dia, quins raigs estabellaven la seca terra obrint gorjes famolenques d'aigua, va interrompre'l solemni silenci al sonor drinçar de cascabels, y la tartana que condúia a l'Adolf y al Llorens voltada d'un núvol de pols, se va perdre per la polvosa carretera deixant lo llogaret enrera, molt enreixada... y creuant camí enllà d'enllà...

Al tombar un turó s'esfumà'l blanch llogaret de la vista dels dos amichs, destacantse al lluny, reflectada pels raigs del sol, l'esbelta torra del campanar, en quina ombra varen passar la ditzosa infantesa.

Ja estant a ciutat, la Meca de l'art ab ambient propi per desenrotllar les seves aficions, y empetits com un àtom, comensen a prepararse per la titànica lluita com dos braus helens.

Serenats de la primera impresió y amollats als usos y costums de la vida urbana, comensen a creuar lo llar calvari de la vida, lo via-crucis quina fita llunya oviran. Inaccesible y plè d'escardots n'està escatifat lo camí que petjan, mes per xò no desmaien sos entusiasmes, avans al contrari, y redressats, curulls d'esperit, emprenen llur romiatge.

La Gloria, per ésser estimada y duradura, s'ha de conseguir ab grans sacrificis, aqueix es son axioma y prossegueixen ab joia sa carrera. En Llorens, lo pintor, fou la primera víctima. Vegé les obres dels clàssichs y considerantse impostant, decaigut son ànim, parlà aixís ab llur company:

—Adolf: Estich decidit a tornar al poble.

La soptada revelació deixà aclaparat a l'Adolf, qui mormorà:

—Al poble! Vols tornárt en el poble?

—Sí, amich meu, estich convensut de que no faré res profitós, y si tes quelcom seria un vil imitador d'aqueixos genis. Me falta istil y abans d'exposarme a un ridicol, he pensat no començar. No serveixo, Adolf, no serveixo!

—Tan prompte't dones per fracassat?

—No, que no ho soch pas un fracassat!

Per no serho es perquè vull marxar!

—Allà tu, donchs. Creu que sento la separació.

—Vina ab mi, Adolf, anémsem, creume.

—May!

—Algún dia ho plorarás.

—No m'importa!

Los dos amichs se despediren; en Llorens tornà al poble y l'Adolf, ferm ab sa afició, quedà a ciutat.

**

Han passat anys; en Llorens allà en lo blanch llogaret fa vida patriarcal. Aquella cinquantena de casetes uniformes y ròmiques semblan un remat de xais esporquals, lo campanar patinat pel temps, es lo pastor que les guarda, y en aqueixa moderna Arcadia hi regna la vera felicitat.

Curat de ses ilusions y idealismes en Llorens, pràctic de la vida, s'ha enmaridat; ab amor conreua les seves terres y es pare de dos fills, noia y noi, xamosos com flors de Primavera. Los pinzells y pots de pintura, oblidats, polsos y plens de terenyines, estan arresserats en un recó d'armari; un jori, lo noiет ho agafà ab infantil alegria, com un nou juguet y's posà a pintar ninots en les blanques parets, ninots sense expressió y forma. A l'adonàrsen en Llorens sonrigué ab tristesa y prenentlos-hi'l renyà. L'ingenuitat del noiет tancava per ell amarcs recorts y revivía coses sòmries.

Lo noiет no's va trobar més.

En les hores de calma'l recort de l'Adolf lo tenia pensatiu. Desde la seva marxa de ciutat, un sol cop l'havia vist, y fou un estiu en que va anar al poble per assistir a la mort de llurs pares.

Talment no era'l mateix; l'Adolf d'algun dia en quedava tan sols un indifinible recort. Entre tant, aquest allà a ciutat havia conseguit obrir-se camí, si vé a pas de formiga.

Lo seu nom se comensava a coneixer, se'l mimava, y un cercle d'admiradors lo proclamava geni, *super homo*.

La fita de ses ambicions s'apropava. Així fou.

L'estrena d'aquell drama, símbol d'un avenir de pau y germanor, lo va colocar al cim. La Gloria tan desitjada fou seva. Una multitud immensa, congestionada per l'entusiasme, mellor dit, aclaparada per tanta bellesa'l cridà a les taules y una ovació immensa, un espetech d'aplaudiements com si les mans se trenquessin ressona en lo temple ahont se congria l'art y l'estètica.

L'Adolf, tremolant d'emoció, acullí'l aplaudiments ab plor als ulls y quan deixà'l teatre per cercar sa llum, la multitud lo seguì frenètica. L'obligaren a sortir al balcó y altre nova ovació va interrompre la magestuosa calma de la nit. Desapareguts que foren los últims admiradors y reaccionat després de la febre de l'èxit, tremolant de fret ab tot y fer calor, entrà en sa cambra; sa vista tèrbola mirà per tots indrets y al veure isolat, sense uns brassos aimants que l'estrenyessin, envellit y perduda sa joventesa, llàgrimes brunzentes lliscaren de sos ulls sense brill. La Gloria era seva, ben seva, sí, mes quan cara li costava! Y en son pensament va apareixer en Llorens y l'envejá y ab gust hauria cambiat la seva glòria per la glòria de besar los llabis rosats d'uns fillets xamosos com flors de Primavera!

R. HOMEDES MUNDO.

Tarragona, Janer 1907.

FLOR REDRESSADA

Lo Ter s'escorria calmosament mormolant un cant totjust perceptible, retratant en la blavor transparent de ses aiges les nervudes y encarcarades xamenyes de les fàbriques. Semblava que's planyia de tenir per guardians aquelles desvergonyides figures de testa enmascarada; sa trista cançó era sens dupte un plany d'anyoransa, recordant les alegres pollancredes que un jorn s'enmirallaren com ànimes enamorades en ses aiges joganeres; aquells eran sos verdaders germans; aquells entenien ses cançons y's gronavan ab lo ventitjol pera que al remoure ses branques poguessin confegeir los seus canticls ab los del riu incessants y armoniosos. Ells florian quan los omplia de sava ses assedegades venes y en la tardor quan les violentes rufagades los despullaven de son ropatje, les fulles seques y enrogides que queyan dels branquillons totes paravan en son llit y les bressolava dolosament la agonía fins que ja mortes y fredes les sepultava en la mar; y s'estimavan tant, que quan la dalla assassina feu rodar per terra aquells arbres tan bons amichs, lo riu s'enrabià y sa mandrosa corrent se convertí en bullidora y escumejanta onada; y sortintse de son llit y invadint les riberes, buscà sos cossons fets que jeyan esquarterats sobre la mar-gena y's arrossegà avall, volentlos enterrat en la mateixa fossa ahont sepultava cada any les seves fulles.

Més, com sempre, l'home vencé a la Naturalesa y aquella follia fou venjada terriblement; avuy lo riu plora perquè ses aiges són empresonades y aquella llibertat que abans gosava s'ha canviat en vergonyós esclavatje; l'home disposa d'ell com mellar li plau. Aquí detura sa corrent y la acorrala per medi d'una esquifida paret; més enllà li trenca'l camí y'l fà passar per viaranyys desconeguts, acabant per ferli donar voltes a una descomunal turbina;

ses cançons que abans eren reines dels espais són avuy ofegades per una remor sorda, y fins la terra que abans besava amorosament trobant a l'herba i l'herbassa que s'ha de morta presoneres; y les riberes esfereides que anyoren ses cançons, en va volen nodrir les violetes que brotan en els coixins d'herbes; l'aire empestat que respiran que ofega totes les vides, acaba prompte ab la seva tan débil y malaltissa, y així lo riu solitari plorant va fer sa via, sens trobar en lo camí que li marcan la flaire d'una viola o'l cant d'algú auell.

Era una d'aqueixes nits quietes y reposades que semblan lo desmay d'una verge glatint frisosa per ubriagarse sota l'amorós esguart d'un apassionat aimador; l'aire joliu removia manyagoyament l'herba florida com si busqués un amagatall ahont condormir-se sense ser vist de la lluna que ab sa claror esmortuida projectava en aquelles riberes ombres fantàstiques y esglayadores. Entre la foscor resplandien abes brillants los llums elèctrichs que llumenavan l'interior de les fàbriques, ahont centenars d'obrers treballaven adalrats per guanyar lo mesquí jornal que en la vinenta matinada's convertiria en pà pera llurs famílies; les llargues xemenyes llensavan gropades de fum que formavan una negrosa boira, enfosquit lo brill de les estrelles, y'l soroll imperturbable de les màquines donava un aspecte molt trist al quadre que algú temps devia ésser encisador y que va desvirtuar una invasió de la ratxa del progrés, enrunant los monuments de la Naturalesa per aixecar presiris y focos de corrupció, ahont s'han fós ab la fetor d'aquell pudridera mener la dignitat y la llibertat de l'home.

Lo cant rondinaire dels grills, lo bronzidor de les cigales y'l xerróteig de l'aigua al vessar-se de les rescloses eren l'únic cant que entonava la Natura en aquell trons de plana y arribava a l'orella d'una dona que caminava rezelosa a l'ombra de l'última salzerada que quedava vora'l riu, com una sentència inexorable, com una profecia infalible de que seria castigat lo crim que anava a cometre privat de la vida a un infant, flor tendrova nascuda en un bassal de llot y que ab sa naixensa comprometia l'honra d'una donzella enganyada per los traidors afalachs d'un amor que li oferí un fals enamorat.

Y aquella dona infelissa, cegada per una dignitat que no comprenia, no arribava a capir que valia més la vida d'aquell ser que l'honra postissa de sa filla devant d'una societat embrutida; y havia arrencat dels brassos de la malalta mare aquell tendre fillet y anava a escanyarlo pera després llenarlo a les aigües del riu que se l'endurien avall, y al despertar-se'l nou dia la mar l'hauria engolit ja en sa sedent escuma y l'haur

en tant per lo cant destremat d'unes granoles que allà apropi rondonaven com si somniessen mitj endormiscades. La salzeda ombrejava tot una banda de riu, mentre que a l'altra s'ovirava una llargaria inmensa de plana que moria als peus d'unes montanyes que descaradament mostraven, ressaltant en lo fondo blau, ses gererudes esqueses.

Ella extengué la vista per tot lo seu voltant y va veure milers d'ulls que ab espuroadora mirada descubrían sa criminal acció; cent figures diferentes aparegueren en sa rodalía, les unes plorant a doll amarch, altres ab una riota salvatge y altres ab cares farrenyes y amenassadores.

Y aclucáls ells un moment per probar en va si's desvaneixan aquelles ombres fatídiques que la torturaven; més, enllot de desapareixer, se multiplicaven, fins que, retuda y aclaparada, alsà sa vista enlaira y va semblarli veure a la lluna esclafint una riallada, burlantse de sa cobardia, y, sens esma ja de lo que feya, va comensar a desfer lo farsell que portava, sortint de sos replechs un ros infantó que ab son sumicor tendroy va enternir lo cor empedreit d'aquella desgraciada; y va restar un moment inmóvil contemplant l'ignoscent nen que movia sos brasseis y ses cametes com demanant una abrassada y un petó de mare... y fins va semblarli que aquelles pedres dures de son voltant exhalaven un sospir de terrible angoixa... Més va pensar en lo pervenir de sa filla y d'ella mateixa, malmès per un imprudent desitj qual resultats calia soterrar per no caure en una terrible vergonya que's perdria per sempre. Y una forta alena de cruetat ofegá aquella instintiva tendresa y caritat, y, agafantlo de nou, va donar una darrera ullada per convències de que no era vista y desferse d'una vegada d'aquella vida que's duria a la misèria.

Decidida ja, anava a estrènyer lo coll de la candorosa criatura quan un crit esgarrisòs sortit de la salzareda li feu deixar de sobre a la pobra víctima.—Donèumel, lladre, que es meu!—vá sentir dir a una veu enrogallada que sortia d'aquella ombra, y aixecantse furiosa, desconexentla del tot, al sentir aqueix crit estrany, corregué adelerada, perseguida per aquelles figures misterioses que volian subjectarla, veientseles acostar cada vegada més, trobanse ja sota ses urpes que li descarnaven los ossos, sentintse'l cós amarat de sanch y masegat terriblement per grapes descomunals, y aixís en sa boja carrera, ab l'esglay al cervell, corregué desenfrenada fins que, extenuada per la fatiga, vá caure rendida, perduts los sentits y'l coñeximent.

En tant la jove mare recullí pressurosa al seu fillet que apretá contra son pit, retornantli'l calor que li mancava, y quan la somrienta aubada aparegué en l'horitzó y la terra desvetllada sospirava anhelosa's primers raigs del sol que ferien la mansa corrent del riu sorprengueren en ses riberes en amorós idili a la mare y al noiy abrassats tendrament, confonentse ses llàgrimes, y la mare embadalida, trobantlo més hermós y més digne que tots los altres fills de la terra, se'l menjava a petons, volent infiltrar en son cosset tota la seva ànima y tota la seva vida pera que ell, fresca flor de les riberes, visqués plè d'ufana allà hont se marcien les somnidores violetes.

MANEL SERRA Y MORET

Les vellles a l'Atenèu

Ha sigut una hermosa pensada la que ha tingut lo Concill Directiu de l'Atenèu de Tarragona al portarlos una ben acceptable companyia d'òpera italiana que'n proporcional plaer d'escoltar y fruitir bella música tots los diumenges y dies de festa. Los socis de l'esmentada entitat y'l públic en general, omplint de gom a gom l'elegantissim Teatre de la Rambla Vella, demostren ben clarament la seva més completa aprobació.

Perquè,—s'ha de dir tot:—fins ara, no havia sigut possible portar aquí una companyia regular, sense aumentar de tal manera'l preu de les localitats que's privava a molta gent d'anar al Teatre. Avuy, no, sense que n'hagui esment la part artística, totes les famílies, per modesta que sia llur posició poden gaudir d'un espectacle que tant contribueix a la educació del sentiment.

Diumenge passat, donchs, debutà la companyia dirigida pel distingit Mestre D. Esteve Puig. L'òpera de Donizetti «Lucrezia Borgia», no representada de feya molt anys, sigué l'escullida pera la presentació dels artistes, y pot dirse que othom ne quedá satisfet de l'execució.

Lo tenor senyor Amiel, jove encara, seu gala de sa hermosa y ben timbrada veu. Les tiples senyoreta Perrin y senyora Chiver nos demostraren esser apreciables cantants y tenir gran coneixement de l'escola. Lo baix senyor Gasperini, insecur al principi's possesioná després de son paper y logrà entusiastes aplaudiments. Lo mestre senyor Puig, dirigi l'orquesta y chorus ab forsa seguretat.

Hem de fer esment, d'una manera especial, del chor d'homes constituit per entusiastes y apreciables joves de la distingida societat «L'Alba» de Reus. Cantaren ab molta precisió, essent objecte al primer acte d'una ovació ben merescuda. Als molts aplausos y felicitacions que reberen de bon grat hi afegímos los nostres.

També produí magnífich efecte l'hermoso Himne de la grandiosa òpera catalana del Mtre. Morera «Bruniselda». Lo tenor Sr. Amiel s'hi llui de debò, essent coronades les calentes estrofes de la patriòtica cansó ab grans aplaudiments que'l distingit artista no pogué calmar repetintla, per lo qual obsequiá al públic ab un bellissim fragment de «Bohème».

Demà, diumenge, a la tarda's repetirà «Lucrezia Borgia» y a la nit se cantarà «Lucía» obra predilecta dels tarragonins, en la qual debutarán la tiple lleugera senyoreta Canals, lo tenor Sr. Cantarell y'l Bariton Sr. Delor.

Nostre més fervent aplaudiment al Concill Directiu de l'Atenèu de Tarragona qui tan s'esforça per contribuir a la cultura de nostra ciutat.

NOVES

Lo passat diumenge celebrà sa Junta general ordinaria l'Associació Catalanista de Tarragona y sa Comarca, en la qual seguirà la costüm establet y després de fer constar la satisfacció de la societat y'l seu agrairent en vers los que durant los dos darrers anys dan exercit los càrrecs de la Junta Directiva, se renová aquesta totalment, essent elegits per unanimitat los senyors següents:

President, D. Francisco Yxart; Vis-president, D. Francesch Romeu; Bibliotecari, D. Lluís Panadés; Tresorer, D. Francesch Rosich; Comptador D. Joan Ripoll; Secretari, D. Faust Carbó; Vis-secretari, don Joseph Bonet.

Se nomenaren distincions comissions per ajudar los treballs de la Directiva, una d'elles d'accio política y s'aixecà la sessió, a la que hi concorregueren bon nombre de socis, en mitj del major entusiasme y vera germanor.

L'indignitat comesa pels lerrouixistes de Barcelona, per desidia o complicitat de les autoritats, a la sortida del miting organitzat pera protestar de la lley d'associacions, ha repercutit en tota Catalunya, fent obrir los ulls a molta gent que s'empenyava en no vèurehi.

Los trascendentals actes que está organitzant la Comissió de Solidaritat Catalana, esperem que també serán seconds per tot arreu.

Es hora ja de que s'acabin les protestes y comensi'l període d'accio franca, valenta y decidida, única manera de que Catalunya assoleixi son govern y ab ell la tranquilitat y forsa que li es indispensable per complir sa enlairada missió.

Sense distinció de partits y de creences, tothom s'ha sentit trepitjat y ofès per la salvatjada dels enemicis de la nostra terra. Es necessari, donchs, que la mateixa unanimitat se mostri al posarhi remey, perquè sinó continuarem con fins ara, essent joguina de les males arts del centralisme qual única preocupació ha sigut la de dividirnos pera vèncens.

Demà's publicarà'l primer nombre d'un setmanari carlí que portará per títol *La Reconquesta*.

La nit passada, després d'uns quants dies de fortíssim temporal, de llevant, los nostres pagesos han tingut lo goig d'esser favorescuts pels bons efectes de la pluja. En aquest terme ha plougit molt y bé a l'igual que en tota la Comarca.

Los sembrats de secà que comensaven a patir haurán rebut una bona empenta.

Llibertats ja's senyors Rectó y Manau, han sigut empresonats lo senyor director de nostre confrare barceloní *El Poble Català* y'l del diari *La Tribuna*.

Lo primer dels esmentats diaris ha sigut llibertat mitjans fiansa personal.

Sentim com a propies les denuncies dels citats diaris y desitjém que'n surtin lo més bé possible.

La Tralla.—Lo propietari del setmanari nacionalista d'aquest nom, ha enviat pera la seva publicació'l següent manifest addresat «Al nostre poble»:

«La Redacció de *La Tralla*, tot entenen que les passions y les conveniencies de la política han exagerat extraordinariamente la vera significació de l'article «*Era castellana!*», no pretenden per això sincerar-se en lo criteri nacionalista en que sempre s'ha inspirat y esperant li sia regoneguda la bona fe y bons intents que sempre l'han guiat, ha acordat—després de pensarho serenament y pera donar probes de llealtat catalana y d'honoradesa nacionalista—fer al nostre poble les següents manifestacions:

1.º Per respecte y consideració a la dóna sia d'hont se vulga, per agrairent y atenció a les escriptores que honren les planes del nostre periòdic, y pera cumplir ab los devers de nostra conciencia y moguts pels nostres sentiments de dignitat, donèm per no publicat l'article «*Era castellana!*» y afirmem que'l nostre periòdic en cap ocasió ha sigut inspirat per sentiments condemnables.

y 2.º Pel gran amor que tení a Catalunya, perquè volèm que a ne'l nostre Nacionalisme no hi hagi cap situació violenta que'l pugui perjudicar, y després d'haverho consultat hont creyem que'l consell es desapassionat y just, havèm decidit que *La Tralla* no's publicui més, no dolguentes aquest sacrifici que oferímos ab goig a la consecució dels nostres ideals.

Portantnos així, y sense retreure mèrits contrets ni greus tribulacions passades, que es com enlenèm que s'han de conduir los catalans nacionalistes, esperem dels bons fills de Catalunya l'aprobació y aplaudiment que les campanyes de *La Tralla* los hi han merescut sempre.—*La Redacció*».

Estimem que'l sacrifici que s'ha impostat *La Tralla* es superior, molt superior a la falta comesa. Però no deixarà això d'esser un nou argument d'honoradesa y delicadeza periodística que podrèm tirar en cara als qui continuament nos bescanten.

Y en aquest sentit, y sense oblidar may les nobilíssimes campanyes de *La Tralla* y'l bé que ha fet a la nostra causa, es ben bé que ha fet a la nostra causa, es ben bé d'aplaudir la decisió de la Redacció del confrare.

A petició de moltíssimes persones que no pogueren trobar localitats lo passat diumenge, demà a la tarda's donarà en lo Teatre Principal (Atenèu de Tarragona) una segona audició de l'hermosa òpera «*Lucrezia Borgia*», y en l'intermedi del segon al tercer acte'l tenor Sr. Amiel cantarà'l preciós Himne de «*Bruniselda*» la grandiosa òpera, catalana del Mtre. D. Enrich Morera.

A la nit, ab la preciosa òpera «*Lucia*», debutarán la tiple lleugera Srta. Casals, qui vé precedida de gran fama, lo tenor Sr. Cantarell y'l bariton Sr. Delor, de quals artistes també tenim inmellorables antecedents.

Lo Sr. Delor, en un dels intermedis, cantarà la preciosa cançó catalana dels Srs. Fontova y Bertrán «*Seré papallona*» y'l Sr. Cantarell, al final de «*Lucia*» donarà una audició del celebrat *Raconto de Lohengrin*.

Esperem veure demà al Teatre, tanta o més concurrencia que'l diumenge passat.

Segons llegim en los diaris de Barcelona lo governador que li há tocat a n'aquesta província, ab motiu del canvi de polític, es lo Sr. García Alix, germà de l'exministre del mateix nom.

Dintre la gravetat del seu estat, ha experimentat una notable mellora'l respectable pare de nostre benvolgut amich Mossén Jaume Bofarull.

No cal dir que ho celebrèm y que desitjém que la mellora's refermi fins a la completa curació del malalt.

Se troba bastant mellorada la distingida esposa de nostre benvolgut amich don Emili Sabater, que d'algún temps sofría una seria enfermetat.

Molt nos plau la mellora y desitjém a la malalta una prompte y total curació.

Dintre breu temps veurà la llum en aquesta ciutat un setmanari portaveu del partit federal tarragoní.

Aquest periòdic estarà redactat en català y ns consta que hi colobaran los millors escriptors autonomistes de Catalunya.

Nos plau que'l nou confrare estigui escrit en nostra llengua.

Tornèm a tenir al Sr. Maura al poder. Diu que la qüestió que més lo preocupa al pujar altre vegada's graons de la presidència del Gobern, es la qüestió catalana.

Ja sabém lo que això vol dir, tenint en compte l'història d'aquest home funest y'l disgust ab que vegé la constitució de la Solidaritat Catalana. Lo menys que se'n prepara es una nova lley de jurisdiccions a favor dels governadors civils, delegats d'hisenda o qualsevol altre classe de funcionaris.

De totes maneres, per endavant li agrairà la propaganda que ab llurs desacerts y etzegallades farà en favor de la nostra anyorada autonomia.

Havèm tingut ocasió de veurer com se fa la poda dels arbres de la rambla y tal com se porta a terme, més aviat sembla que preparin lleyna pera la llar.

Ni ha algú que semblan talment parallumps, y no pas arbres.

La Comissió executiva del Congrés Internacional de la llengua catalana, ha redès ja als congressistes la nota de les conclusions adoptades per llur definitiva votació.

ESPECTACLES

TEATRE PRINCIPAL

Atenèu de Tarragona

Funcions pera demà diumenge

TARDE.—L'òpera «*Lucrezia Borgia*», cantant lo Sr. Amiel en l'intermedi del segon al tercer acte l'himne de «*Bruniselda*».

NIT.—«*Lucía di Lammermor*», cantant lo Sr. Delor, en l'intermedi del tercer al quart acte la cançó «*Seré papallona*» y'l Sr. Cantarell cantarà'l raconto de «*Lohengrin*» al final de «*Lucía*».

TIP. DE FRANCESCH SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

Emulsió NADAL

Mellor que Scott y si 100 oli bacallá tot assimilable. Usant oli sol, se tolera mal y perd vies intestinals. Reconstituent nens, adults, vells; consunció, convalescències, clorossis, embaràs, lactancia, tos, tisis, escròfules, raquitismes, anèmia. Certifican eminents doctors Collegis Metges y Farmacèutichs.

MEDALLA DE PLATA

Xarop Hipofosfits NADAL Tonich reconstituyent, estimulant. Hipofosfits cal, estricnina, ferro, manganès, quinina, sosa, cuasina, neurostína (fósforo orgànic), formiat sosa.—Anèmia cerebral, enfermetats medulars, astenia muscular; activa digestia, deté caducitat orgànica.

MEDALLA DE PLATA

Glimina NADAL Antidiabètic infalible de «Limas de mar». Demà en literatura.

Major, 14.—TARRAGONA

Senyors Propietaris

Si desitjieu planter d'ametllers empeltats ja, de les millors classes y de prèus molt econòmichs procedents de la província de Lleida, dirígiu-se al Sr. Joseph Illa, Comte de Rius, n.º II, I.º

Tallers d'Arts Sumptuaries

FRANCISCO CASANOVAS

SUCCESSION DE FÉLIX RIBAS

Carretera de Castelló.—TARRAGONA

Se construeix ab perfecció tot lo referent a Arts sumptuaries.

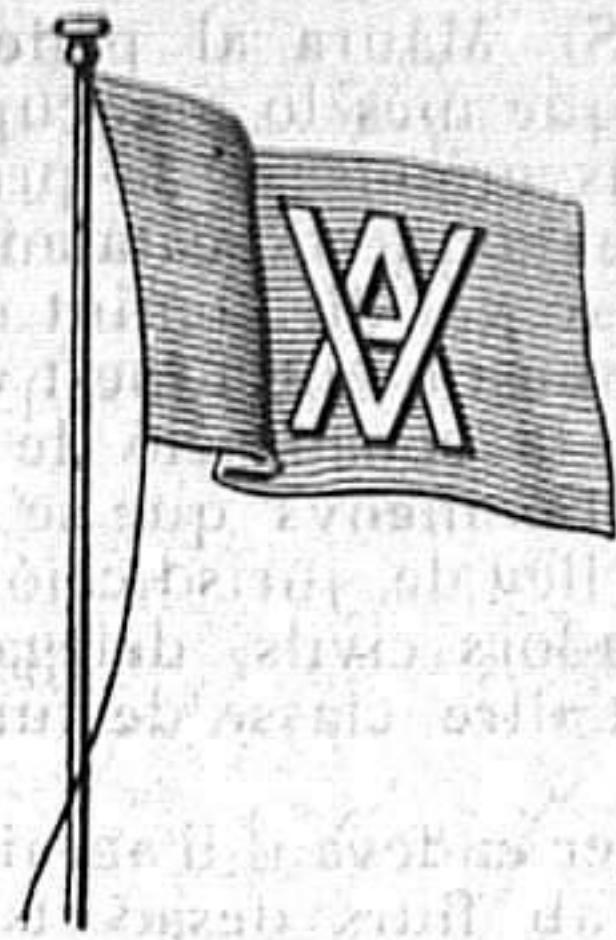
Projectes y presupostos detallats de les obres que ho requereixin.

Donya Carme Figuerola

VIUDA DE PERPINÀ

ESPECIALISTA EN PARTS
Ex-alumna de l'Hospital de Santa Creu, de Barcelona, ab dos anys de pràctica en dit benèfic establiment, ofereix sos serveis.

Rambla de Sant Joan, 56, entrassol

LÍNIA REGULAR DE GRANS VAPORS

IBARRA Y C. S. en C.

SEVILLA

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almería, Málaga, Cádiz, Sevilla, Huelva, Vigo, Villagarcía, Carril, Coruña, Ferrol, Gijón, Santander, Bilbao, Sant Sebastiá, Pasajes, Bayonne, Burdeos y Nantes.

Servey rápit eventual pera'l Nort d'Espanya, ab escala en los ports de Valencia, Alacant, Málaga, Cádiz, Sevilla, Vigo, Coruña y Santander.

S'expedeixen coneixements directes pera Ayamonte, ab trasbord en Huelva als vapors **La Activa**.

S'admet càrrega y passatgers a preus reduts.

Sortirà d'aquest port lo pròxim dijous lo magnífich vapor espanyol

CABO TORTOSA

de 1230 tonelades, admetent càrrega y passatgers pera'l ports nomenats.

Son consignatari D. MARIAN PERES.

NEURASTENIES clorosis,

debilitat general,

anemia

se curen radicalment ab l'ús del

NEUROSTEOÓGENO SUGRAÑES EN TOTES LES FARMACIES

Sastrería y Camisería d'en

VICENS BRELL

NOVETATS de la temporada d'hivern en Sastrería, Camisería y Corbateria.

DEPÓSIT d'ornaments religiosos dels **Fills de Miquel Gusí**, de Barcelona.

DEPÓSIT de l'acreditada sombreria de la casa **L. Trinchet**. Especialitat en los de teula y copa.

S'e confeccionen tota mena de trajes y pesses pera senyors eclesiástichs.

Comte de Rius, 23 y Rambla de Sant Joan, 57

DR. SASTRE Y MARQUÉS HOSPITAL, 109.—BARCELONA

Pastilles calmants de la tos del Dr. Sastre y Marqués.

Ví d'ostres del Dr. Sastre y Marqués, lo meller dels tònichs.

Sucré vermifrich del Dr. Sastre y Marqués, preciós remey pera espulsar los cuchs.

Essència febrifuga del Dr. Sastre y Marqués, contra tota classe de febres.

Dentíclina del Dr. Sastre y Marqués, és la salvació segura dels nens en tots los accidents perillosos de la dentició.

Conservador de la boca del Dr. Sastre y Marqués. Ab aquest preciós remey s'eviten tots sus malalties.

Pera tenyir lo cabell no hi ha res com la tintura del Dr. Sastre y Marqués.

Casa especial en Axarops medicinals dosificats

AYGUA NAF SE RRA

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigüas de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim bo, que resisteix tota prova al davall d'un canaló. Ademés, també té uns vanos ab pintats tan rebóns, que ni Rafael ni Murillo los podrían fer melló, aproposit per regalos; causan gran admiració. Trobarán també sombrillas y un gran assortit de bastons, parassols de totas menes que són molt barato y bons. Mellor dit: no hi ha cap casa en tan bonas condicions.

26.—Comte de Rius, 26.—TARRAGONA

Lo Camp de Tarragona SETMANARI CATALANISTA

Redacció: Carrer Méndez Núñez 6, baixos. Administració: Rambla de St. Joan, 39. Llibreria y Centre de suscripcions de D. Sadurní Ginesta.

Preus de suscripció

Tarragona, trimestre.....	1'50 pta.
Fora.....	1'50 »
Extranjer.....	2'0 »
Número d'avuy.....	0'15 »

De venda en lo local de l'**Associació Catalana**, carrer de Méndez Núñez, 6 y en la esmentada Llibreria.

Anunci a preus reduts

Serveys de la Companyia Trasatlàntica

Linia de Cuba y Méxic.—Lo dia 17 de Janer sortirà de Bilbao, lo 20 de Santander y'l 21 de Coruña lo vapor

REINA M. CRISTINA

directament pera Habana y Veracruz. Admet passatge y càrrega pera Costafirme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la línia de Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Linia de Nova-York, Cuba y Méxic.—Lo dia 26 de Janer sortirà de Barcelona, lo 28 de Málaga y'l 30 de Cádiz, lo vapor

ANTONIO LOPEZ

directament pera Nova York, Habana y Vera Cruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units, litorals de Cuba y Isla de Santo Domingo. També admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Habana.

Linia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 2 de febrer sortirà de Barcelona, lo 13 de Málaga y'l 15 de Cádiz, lo vapor

MONTSERRAT

Aquesta triple àigua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma està elaborada junt la flor tendre, fresca y escullida del taronger que s'vend en botellas de 1/4 de litre al preu d'una pesseta.

A l'engrès importants descomptes. Farmacia y laboratori de A. Serra.—Reus

A la menuda: Farmacia del Centre.—Tarragona.—Demanar AYGUA NAF SERVA

directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, d'ahont surten lo 12 de cada mes pera Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guaya, admetsen passatge y càrrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combina pel ferrocarril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacific, pera quals ports admetsen passatge y càrrega ab bitllets y coneixements directes. Combinació pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris y ab trasbord a Habana. Tamé carrega pera Maracaibo, Coro, Carupano y Camaná ab trasbord a Puerto Cabello y pera Trinitat, ab trasbord a Curaçao.

Linia de Filipinas.—Lo dia 2 de febrer sortirà de Barcelona, havent fet les escalas intermitjas, lo vapor

ISLA DE PANAY

directament pera Génova, Port-Said, Suez, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Africa, de l'India, Java, Sumatra, China, Japó y Australia.

Linia de Buenos Aires.—Lo dia 3 de febrer sortirà de Barcelona, lo 5 de Málaga y'l 7 de Cádiz, lo vapor

LEON XIII

directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Linia de Canàries.—Lo 17 de cada mes sortirà de Barcelona, lo 18 de Valencia, lo 19 de Alacant y'l 22 de Cádiz, lo vapor

M. LE VILLAVERDE

directament pera Tánger, Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife y Santa Cruz de la Palma, retornant a Santa Cruz de Tenerife pera empender lo viatge de retorn, fent les escalas de Las Palmas, Cádiz, Alacant, Valencia y Barcelona.

Linia de Fernando Poo.—Lo dia 25 de Janer sortirà de Barcelona y'l 30 de Cádiz, lo vapor

SAN FRANCISCO

pera Fernando Poo, ab escalas a Casablanca, Mazagán y altres ports de la costa Occidental d'Africa y Golf de Guinea.

Linia de Tanger.—Sortidas de Cádiz: dijous, dimecres y divendres. Sortidas de Tanger: dimarts, dijous y dissabtes.

Aquests vapors admetsen càrrega en las condicions més favorables y passatges, a quins la Companyia dona allotjament molt cómodo y tracte esmerat, com la acreditació en son dilatats serveys. Rebaixas a familiars. Preus convencionals pera camarots de luxe. Rebaixas pera passatges d'anada y tornada. També s'admet càrrega y s'expenen passatges pera tots los ports del món servits per líneas regulars. La empresa pot assegurar las mercaderías que s'embarquin en los seus vapors.

AVIS IMPORTANT.—Rebaixa en los nòlits d'exportació.—La Companyia fa rebaixas de 30 per 100 en los nòlits de determinats articles, ab arreglo á lo establegit en la R. O. del Ministeri d'Agricultura, Indústria y Comerç y Obras Públicas de 14 Abril de 1904, publicada en la Gaceta del dia 22 del mateix mes.

Serveys comercials.—La secció que d'aquests serveys té estableguda la Companyia, s'encarrega de treballar a Ultramar los Mostruaris que li siguin entregats y de la collocació dels articles, qual venda, com ensaig, desigual fer los Exportadors.

Pera més informes dirigir-se a son agent:

D. EMILI BORRÀS